

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A large, faint background graphic of a circle of stylized human figures holding hands, with a red swoosh at the bottom. The figures are in various colors (blue, green, orange, yellow, red, pink, light blue).

EDEN

Tips & tricks pagina's

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De projectpartners in het Embracing Dementia project zijn:

**UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI UDINE**
hic sunt futura

Erhvervsakademi og
Professionshøjskole

hannn.eu

MATIA
INSTITUTO GERONTOLÓGICO

Kim Koldby

Knud Damgaard Andersen

Valentina Bressan

Henriette Hansen

Alvisa Palese

Federica Porcu

Allette Snijder

Sara Marsillas

Natalia Allegretti

Álvaro García

Disclaimer

The content of this document does not reflect the official opinion of the European Union. Responsibility for the information and views expressed in the report lies entirely with the authors.

- © European Union, [2021]
- Reproduction is authorised provided the source is acknowledged.

Non-Commercial – This material may not be used for commercial purposes.

Tips & Tricks pagina's

Samenwerking en ondersteuning met en van een persoon met dementie.

Binnen de gezondheids- en welzijnssector wordt steeds meer erkend dat goede en kwalitatief hoogstaande zorg moet worden ontwikkeld en geïmplementeerd rond de concrete behoeften en wensen van de persoon die zorg nodig heeft. Hoe de persoon zelf met zijn gezondheid en ziekte omgaat en hoe de omgeving (familie, burens en vrienden) daarbij betrokken is.

Familieleden en andere (professionele) zorgverleners bieden op allerlei manieren zorg en ondersteuning en hebben veel kennis over de persoon die leeft met dementie. Samenwerken is dan ook een logische stap. Goede samenwerking met de persoon met dementie en de naaste familie levert meer betrokkenheid, meer mogelijkheden en meer arbeidsvreugde op voor zorgverleners, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers.

In de behoefteanalyse uitten familieleden hun wens voor meer erkenning in hun rol als mantelzorger, maar ook voor de persoon die dementie heeft: deze persoon leren kennen en oog hebben voor persoonlijke behoeften. Meer kennis over lokale ondersteuningsmogelijkheden en informatie over dementie in het algemeen werd ook genoemd.

Gebaseerd op deze wensen, worden op de volgende pagina's nuttige tips gegeven over hoe de gemeenschap kan worden betrokken en hoe de interactie en samenwerking met de betrokken partijen rond de persoon met dementie kan worden verbeterd. Nog meer informatie is in het volledige document te lezen.

❖ Praktische tips voor zorgverleners in hun dagelijkse interactie met mantelzorgers om een goede samenwerking te bevorderen.

❖ Hoe help je een mantelzorger van iemand met dementie. Praktische tips over het bieden van hulp en steun om te voorkomen dat de mantelzorger overbelast raakt.

❖ Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de steun en zorg van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Praktische tips om vrijwilligers te werven.

❖ Je vrijwilligers tevreden en betrokken houden zodat ze bij je organisatie blijven is een constant proces. Praktische tips om je vrijwilligers te behouden.

❖ De studenten van vandaag zijn de zorg- en welzijnsprofessionals van de toekomst. Praktische tips om studenten hierop voor te bereiden.

❖ Betrekken van de gemeenschap. Praktische tips om mensen te inspireren positieve veranderingen in hun gemeenschap teweeg te brengen.

❖ Informatie over wat het 'omarmen van dementie' in een gemeenschap betekent en aan welke punten en acties je kunt denken om dit te bereiken.

❖ Sociaal plan: wie is wie in je buurt en voor de persoon met dementie. Maak je eigen overzicht voor je netwerk en ondersteuning. (+ een blanco exemplaar om zelf in te vullen).

ZORGPROFESSIONALS IN HUN DAGELIJKSE INTERACTIE MET MANTELZORGERS

8 PRAKTISCHE TIPS

Stel dat je ouder, partner, kind of goede vriend zorg nodig heeft. Dan wil je dat zorgprofessionals goed naar je luisteren en aansluiten bij jouw wensen. Ben jij een zorgprofessional die met mantelzorgers praat?

Hieronder staan 8 praktische tips die zorgprofessionals direct kunnen toepassen in hun dagelijkse werkzaamheden. Een goede samenwerking met de mantelzorger levert veel op. Voor 'jouw' cliënt, voor de mantelzorger en voor jezelf als zorgprofessional.

Wat zou jij zelf willen?

1

Leuk: veel verschillen

Niet iedereen is hetzelfde: heb oog voor diversiteit, sociale achtergronden en sluit aan bij de relatie en gewoonten die de cliënt en mantelzorger hebben.

2

Waardevol: aanwezige informatie

Maak gebruik van de waardevolle informatie en kennis die de mantelzorger kan verstrekken over de cliënt vanuit zijn of haar eigen ervaring.

3

Maatwerk: eerst vragen, dan aanbieden

Vraag waar behoefte aan is en geef bijvoorbeeld meer informatie. Of bespreek wat vrijwilligers kunnen doen zodat de mantelzorger even wordt ontlast.

4

Handig: één contactpersoon

Zorg voor een vast aanspreekpunt in de familie. De mantelzorger heeft ook graag één vaste zorgprofessional die gemakkelijk te bereiken is via telefoon of e-mail.

5

Wijs de weg

Zorg dat je op de hoogte bent van de diverse ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers. Denk aan je eigen organisatie of bij lokale (maatschappelijke) initiatieven.

6

Duidelijkheid: wees open

Geef veel ruimte voor persoonlijke wensen, wees flexibel en sta open voor welke rol iedereen kan vervullen.

7

Valkuil: voorkom misverstanden

Maak duidelijke afspraken met de familie in het zorgplan. Stem regelmatig af of deze afspraken nog steeds correct zijn.

8

Eén op één contact

Vraag regelmatig aan de mantelzorger hoe het met hem of haar gaat. Doe dat niet even snel, maar neem daarvoor de tijd.

HOE KUN JE EEN MANTELZORGER HELPEN

11 PRAKTISCHE TIPS

Naast al hun dagelijkse bezigheden en verplichtingen, zorgen mantelzorgers ook voor iemand met dementie. Sociale contacten kunnen minder worden en ze vinden het vaak moeilijk om hulp te vragen. Het is fijn als iemand af en toe iets overneemt. Dit kunnen praktische zaken zijn, maar ook gewoon een regelmatig bezoekje, een luisterend oor en meedenken kan waardevol zijn. Als een vriend of familielid voor iemand met dementie zorgt, is het belangrijk om alle mogelijke hulp en ondersteuning te bieden.

1

Niet alleen

Laat mantelzorgers weten dat ze niet alleen zijn. Dat je meeleeft, aan hen denkt en er bent als dat nodig is.

3

Wees een vriend

Mantelzorgers kunnen zich terug trekken van familie en vrienden. Contact met de buitenwereld is echter wel van belang. Een telefoontje, berichtje of e-mail is prima, maar er gaat niets boven een persoonlijk bezoek.

5

Neem dementie serieus

Dementie is een ernstige ziekte, maar voor de buitenwereld niet altijd goed duidelijk. Mensen met dementie kunnen de ziekte verhullen of zelfs ontkennen. Neem de mantelzorger dan ook serieus en bied je steun aan.

7

Oordeel niet te hard

Pas op met het geven van kritiek of goedbedoelde tips en adviezen. Dementie is een moeilijke ziekte die voor iedereen anders verloopt en tot veel veranderingen zal leiden.

9

Vergroot je netwerk

Probeer het netwerk rondom de persoon met dementie te vergroten met andere mensen die willen helpen met de verzorging. Denk aan familie, vrienden, burens of vrijwilligers.

2

Herken de signalen

Herken stress signalen en moedig mantelzorgers aan om ook op hun eigen gezondheid en welzijn te letten.

4

Een luisterend oor

Het uiten van frustraties over de zorgverlening kan opluchten. Luister aandachtig naar wat de mantelzorger vertelt, zonder te oordelen. Ze raken iemand kwijt en dit is een moeilijk proces.

6

Begrip

De situatie is vaak meer complex dan je denkt. Ga op zoek naar informatie over dementie en video's die laten zien hoe het is om dementie te hebben. Door je kennis te vergroten, begrijp je de situatie beter.

8

Praktische taken

Soms is het moeilijk om persoonlijke verzorging (bijv. douchen of aankleden) over te dragen. Neem dan ook praktische of tijdrovende taken over zoals financiën, schoonmaken, de hond uitlaten of boodschappen doen.

10

Dankbaarheid

De mantelzorger kan een broer of zus zijn die voor een ouder zorgt. Toon dan ook je dankbaarheid en geef erkenning voor hun harde werk en opoffering. Een kaartje of een simpele 'dankjewel' kan veel betekenen.

11

Een helpende hand

Mantelzorgers vinden het vaak moeilijk om hulp te vragen, hoe hard ze die ook nodig hebben. Bied het dus zelf aan en wees daarbij specifiek. Een helpende hand bij de meest eenvoudige klusjes geeft de mantelzorger al meer persoonlijke tijd met zijn of haar partner of de mogelijkheid om even een pauze te nemen.

VRIJWILLIGERS WERVEN

9 PRAKTISCHE TIPS

Vrijwilligers zijn essentieel in de zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Vrijwilligerswerk is een fantastische manier om een dementievriendelijke omgeving te ondersteunen en het heeft een positieve impact op de gemeenschap. Het werven en behouden van goede vrijwilligers kan echter een constante inspanning en uitdaging zijn.

Dus hoe trek je vrijwilligers aan?

1 Vertel het verder

Laat iedereen weten dat je vrijwilligers zoekt en wees duidelijk over waarom en waarvoor. Dit bepaalt ook grotendeels wie je aantrekt. Als je iedereen wilt bereiken, dan bereik je niemand.

2 Wees concreet

Geef goed aan waarvoor je vrijwilligers zoekt, waarom het belangrijk is voor de organisatie en wat je te bieden hebt. Wees concreet in de omschrijving van taken en verwachtingen om de vrijwilliger een duidelijk beeld te geven.

3 Zie het als een echte baan

Potentiële vrijwilligers bekijken de functie alsof het een echte baan is. Ook gepensioneerden worden graag erkend met een duidelijke functietitel. Maak een contract met vermelding van rechten en onderlinge afspraken.

4 Wees creatief

Maak de beschrijving en functietitel leuk en speciaal. Een beetje flair trekt de aandacht. Vergeet niet dat vrijwilligers ervoor kiezen om in hun vrije tijd te helpen, dus laat weten dat ze een verschil kunnen maken.

5 Adverteer effectief

Maak eenvoudige en pakkende flyers om te verspreiden op drukbezochte locaties (bijv. scholen) en via social media. Social media is de meest efficiënte en effectieve manier om jouw aankondiging te verspreiden. Gebruik correcte informatie en houd de website up-to-date.

6 Juiste match

Koppel vrijwilligers aan taken die passen bij hun vaardigheden of iets dat ze leuk vinden. Door dit te doen geef je waarde aan hun inzet en maak je de ervaring de moeite waard. Grote kans dat een vrijwilliger blijft wanneer hij of zij zich echt nodig en betrokken voelt.

7 Denk aan studenten

Vooraf studenten uit zorggerelateerde opleidingen zijn vaak geïnteresseerd in het onderwerp dementie. Vrijwilligerswerk is een geweldige kans om mensen met dementie in de praktijk te leren kennen. Praat met schoolcoördinatoren, maak flyers en deel deze uit op strategische locaties.

8 Wees gastvrij

Elke nieuwe vrijwilliger is een aanwinst voor de organisatie. Zorg daarom goed voor ze! Geef ze een warm welkom, neem de tijd om elkaar te leren kennen en bespreek de taken en verwachtingen.

9 Betrek de buurt

Het werven van vrijwilligers is de laatste jaren veranderd in iets veel dynamischer. Jouw imago kan bepalen of vrijwilligers voor je willen werken of niet. Denk na over het organiseren van iets leuks om de buurt te betrekken, zoals een open huis of een wedstrijd.

BETROKKEN VRIJWILLIGERS

10 PRAKTISCHE TIPS

Je hebt de perfecte vrijwilliger gevonden voor de baan! Wat je echter niet wilt, is om vandaag vrijwilligers te hebben en morgen geen één. Werving van vrijwilligers is niet de laatste stap, het is een constante cyclus. Het motiveren en betrokken houden is een grote uitdaging. **Dus hoe kun jij jouw vrijwilligers blij en toegewijd houden?**

1 Wees flexibel

Wees flexibel bij de verdeling van taken. Laat vrijwilligers hun eigen schema maken en creëer kansen voor diegene die tijdelijk of minder vaak vrijwilligerswerk willen doen.

3 Deel ervaringen

Ieder mens is uniek, ieder persoon met dementie is een eigen individu met eigen gedrag. Maak voldoende tijd vrij voor je vrijwilligers om ervaringen te delen, om beter begrip te krijgen en nieuwe ideeën te bedenken.

5 Maak een verschil

Laat jouw vrijwilligers zien hoe hun werk het verschil maakt. Hierdoor voelen ze zich verbonden met de organisatie wat sterk kan bijdragen aan hun tevredenheid. Laat mensen met dementie en hun mantelzorgers vertellen hoe fijn en zinvol de gegeven ondersteuning is.

7 Communiceren

Houd vrijwilligers op de hoogte van de organisatie, aankomende evenementen en initiatieven. Hierdoor voelen ze zich onderdeel van het team. Moedig ze aan om vragen te stellen en feedback te geven.

9 Help ze groeien

Ga met een vrijwilliger net zo serieus om als met een betaalde werknemer. Zorg voor een waardevolle ervaring en behandel ze met respect. Stimuleer persoonlijke ontwikkeling en creëer momenten om mensen te ontmoeten met gemeenschappelijke doelen.

2 Training

Zorg ervoor dat jouw vrijwilligers goed zijn voorbereid op de taak, door voldoende training en materiaal te bieden. Geef ze niet het gevoel dat ze in het diepe worden gegooid.

4 Creëer een verbinding

Geef jouw vrijwilliger tijd en ruimte om het vertrouwen te winnen en een band op te bouwen. Iemand met dementie heeft soms tijd nodig om te wennen aan een nieuwe situatie en aan de vrijwilliger.

6 Leer ze kennen

Vrijwilligers werken in hun vrije tijd en willen een band opbouwen met de organisatie. Besteed aandacht aan de nieuwe vrijwilligers, maar vergeet ook je huidige niet. Versterk de relatie, uit je waardering (denk aan hun verjaardag!) en voer af en toe een persoonlijk gesprek.

8 Deel successen

Laat jouw vrijwilligers zien dat ze een verschil maken en benadruk hun bijdrage en successen. Er is geen grotere motivatie dan het leveren van een positieve bijdrage aan de samenleving.

10 Dankjewel!

Het klinkt misschien logisch, maar waardering is belangrijk! Een eenvoudige en oprechte "dankjewel" kan het zelfvertrouwen vergroten en ervoor zorgen dat vrijwilligers zich goed voelen. Zonder hun inspanningen zal de organisatie de gewenste doelstellingen niet bereiken.

Aandacht, tijd en energie zijn kernwoorden
om je vrijwilligers betrokken en gemotiveerd te (be)houden!

HOE KUN JE STUDENTEN MOTIVEREN EN OPLEIDEN OM TE WERKEN MET DEMENTIE

6 PRAKTISCHE TIPS

De studenten van vandaag gaan in de toekomst te maken krijgen met een groot aantal mensen met dementie. Of deze studenten nu in de zorg gaan werken of niet, ze zullen in hun omgeving zeker vormen van Alzheimer en dementie tegenkomen. Gebrek aan kennis en verkeerde opvattingen kunnen het gevoel van stigma over dementie alleen maar vergroten. Om studenten op te leiden en hun houding ten opzichte van dementie positief vorm te geven, moeten ze dementie begrijpen vanuit het standpunt van de getroffen. Niet alleen respecteren wat door de ziekte is weggenomen, maar ook wat er overblijft. **Dus hoe kunnen we studenten motiveren en opleiden om een verschil te maken?**

1

Vrijwilligerswerk stimuleren

Studenten zetten zich vooral in voor de samenleving **wanneer** dit relevant is voor hun studievaardigheden en interesses. Om meer studenten te stimuleren om vrijwilligerswerk te doen, moeten we een beroep doen op deze vaardigheden en interesses.

2

Dementie-vriendelijke e-learning

Op sommige scholen worden dementievriendelijke e-learnings ontwikkeld. Dit om ervoor te zorgen dat studenten al tijdens hun opleiding leren omgaan met mensen met dementie. Om het bewustzijn te vergroten en hen voor te bereiden op een toekomst van werken of omgaan met dementie.

3

Professional voor een dag

Bied de mogelijkheid om een dag mee te lopen met een professional die werkt met dementie. Op deze manier ervaren ze persoonlijk de uitdagingen, maar daarnaast ook de beloningen die je krijgt als je met mensen met dementie werkt.

4

Studie-coördinatoren

Verbind sociale dilemma's met studenten van **relevante** studies. Neem contact op met lokale studiecoördinatoren voor de mogelijkheden. Wellicht is er een specifiek vraagstuk te koppelen aan een leeropdracht. Betrek de studenten (waar mogelijk) bij de omschrijving van deze opdracht. Hierdoor voelen ze zich betrokken en verantwoordelijk. Bij goed verloop, kan het een structureel onderdeel worden van de studie.

5

Jong leert oud

Studenten geven **interactieve** colleges aan mensen met dementie. De studenten leren dan van de deelnemers en kunnen hun presentatievaardigheden verbeteren. En de deelnemers kunnen hun kennis delen en misschien wel iets nieuws leren. Ga in gesprek met elkaar, het is een win-win situatie! De deelnemers weten misschien niet meer precies wat ze hebben gedaan, maar ze genieten er wel van. Denk aan onderwerpen als biologie (menselijk lichaam of natuur) of geschiedenis (lokale tradities of kunst).

6

Buddy projecten

Het koppelen van een student als begeleider voor een persoon met dementie en hun mantelzorger kan voor beiden interessant zijn. De verbinding met de buitenwereld maken of behouden door te wandelen of in de tuin te werken. Of gewoon door samen koffie te drinken. Educatief voor studenten en de mantelzorger wordt even ontlast. Neem de tijd om elkaar te leren kennen en zorg ervoor dat er een positieve connectie is tussen beiden!

TIPS VOOR HET BETREKKEN VAN DE GEMEENSCHAP

10 PRAKTISCHE TIPS

Gemeenschappen waar mensen samenwerken zijn veerkrachtiger tegen lokale en globale problemen. Daarnaast kunnen zij beter uitdagingen aanpakken en een positieve verandering teweeg brengen. Mensen ondersteunen, aanmoedigen en inspireren om positieve veranderingen in hun gemeenschap te creëren is belangrijk, maar hoe doe je dat?

1 Verschillende perspectieven

Een buurt zit vol mensen met vaardigheden en kennis, betrek ze erbij! Betrokkenheid is een goede manier om kennis te benutten en problemen op te lossen. Niet iedereen zal in dezelfde mate participeren, maar iedereen moet de kans krijgen om op een of andere manier deel te nemen. Al is het alleen maar het geven van een mening.

3 Financieringsmogelijkheden

De meeste financiers zullen een buurtinitiatief alleen serieus nemen als je kunt aantonen dat er behoefte aan is. Laat zien dat mensen het initiatief steunen en idealiter dat ze hebben deelgenomen aan het ontwerp ervan. Laat financiers zien hoe succesvol het is door middel van positieve feedback van de wijkbewoners.

Communicatie is de kunst van het verbinden met mensen en essentieel voor betrokkenheid van de gemeenschap. Door de volgende tips te gebruiken voor succesvolle communicatie, vergroot je de kans dat mensen meedoen.

1 Wees inclusief

Creëer kansen voor mensen om op een zinvolle manier deel te nemen. Laat ze verhalen, ideeën en meningen delen. Gedenkwaardige ervaringen gebeuren wanneer mensen samen ergens bij betrokken raken.

3 Wees sociaal

Creëer ontmoetingsmomenten voor de wijkbewoners en sta open voor gesprekken. Moedig mensen van alle leeftijden en achtergronden aan om samen te werken, want er valt veel van elkaar te leren.

5 Wees speels

Doorbreek cynisme en maak humor een belangrijk onderdeel. Ga naar buiten, speel spelletjes en vind creatieve manieren om erachter te komen wat mensen in de wijk echt willen. Zonder gebruik te maken van enquêtes en notulen.

2 Lokale hulp

Het maakt niet uit hoe groot of klein het project of idee is; als het een verschil maakt voor je buurt heb je hulp en waarschijnlijk vrijwilligers nodig. Organiseer bijvoorbeeld een bijeenkomst voor de wijkbewoners. Hierdoor krijg je de kans om te vragen hoe ze over de buurt denken en kun je geïnteresseerde vrijwilligers vinden.

4 Inspireer lokale mensen

Betrokkenheid betekent niet alleen de lokale bewoners vragen wat ze willen. Het is ook een kans om te inspireren met nieuwe ideeën en manieren om dingen te doen. Laat mensen de verscheidenheid aan mogelijkheden zien en laat ze hun fantasie gebruiken.

2 Wees optimistisch

Focus op het positieve en geloof in succes. Het is niet leuk om mee te doen als de nadruk op het negatieve ligt. Zorg ervoor dat je mensen aanmoedigt, positieve taal gebruikt en vier de goede dingen die er gebeuren.

4 Wees open

Elk mens is uniek met eigen behoeften en een andere benadering. Sta hiervoor open door diverse manieren te bieden om meer informatie te krijgen, betrokken te raken en het project te begrijpen.

6 Wees fantasierijk

Moedig mensen aan om hun eigen weg te vinden, verbindingen te leggen en nieuwe ontdekkingen te doen. Probeer alle zintuigen aan te spreken door gebruik te maken van kunst, vertellen van verhalen of zelfs poppenspel om een andere dimensie toe te voegen.

Lees meer op edenprojectcommunities.com

Omarmen van dementie in een samenleving betekent:

Focus op de inclusie van mensen met dementie (en hun verzorgers).

Omarm dementie!

Zo lang mogelijk onafhankelijk blijven wonen bevorderen door de juiste ondersteuning en mogelijkheden te bieden.

Bedrijven, lokale overheidsorganisaties en hulpdiensten zijn dementievriendelijk opgeleid en kunnen effectief reageren op mensen met dementie.

Mensen met dementie mondig maken en hun bijdrage erkennen.

Ervoor zorgen dat (lokale) activiteiten ook geschikt zijn voor mensen met dementie.

Gespecialiseerde diensten en ondersteuning voor geheugenvermindering.

Gezondheidszorg die vroege diagnose en de best mogelijke zorg garandeert; voor patiënt en zorgverlener.

Uitdagen van vooroordelen en het opbouwen van bewustwording.

Een leefomgeving waarin men zich gemakkelijk kan verplaatsen en toegankelijk openbaar vervoer.

Mensen die leven met dementie voelen zich gesteund. De mensen om hen heen en in de samenleving hebben voldoende kennis en begrijpen dat een persoon met dementie de wereld soms anders kan ervaren.

WIE IS WIE IN JOUW BUURT?

MEDISCH

SOCIAAL

Ouderen
Psycholoog

Buurtverpleeg-
kundige

Specialist
ouderen-
geneeskunde

Buurt-
coördinator

Wmo
consulent

Leefstijl-
adviseur

Tandarts

Onafhankelijke
cliëntondersteuner

Spiritueel
hulpverlener

Geriatr

Vrijwilligers-
coördinator

Mantelzorg
ondersteuner

Familie
vrienden

Inwoners

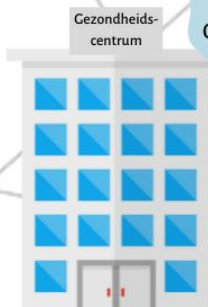
Buren

Vrijwilligers

Praktijk-
ondersteuner

Huisarts

Gezondheids-
centrum

Praktijk-
verpleegkundige
ouderenzorg

Paramedici

Casemanager
dementie

Sociaal Werker

Ouderen
adviseur

Woning-
coöperatie
medewerker

BRENG JOUW BUURT IN KAART

MEDISCH

SOCIAAL

Ouderen
Psycholoog

Buurtverpleegkundige

Wmo consulent

Leefstijladviseur

Buurtcoördinator

Spiritueel
hulpverlener

Vrijwilligers-
coördinator

Mantelzorg
ondersteuner

Woningcoöperatie
medewerker

Ouderen adviseur

Casemanager
dementie

Paramedici

Huisarts

Praktijkassistent

Praktijk verpleeg-
kundige ouderenzorg

Geriatr

Tandarts

Specialist ouderen-
geneeskunde

Onafhankelijke
cliëntondersteuner

SOCIAAL WIJKTEAM

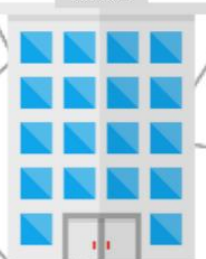
Familie
vrienden

Inwoners

Buren

Vrijwilligers

Gezondheids-
centrum

Buurthuis

Sociaal Werker

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Inspiratie: Beter Oud

Communicatie & Interactie

Doen

- ❖ **Doen:** eenvoudige woorden en korte zinnen gebruiken
- ❖ **Doen:** voldoende tijd geven voor een antwoord
- ❖ **Doen:** goed luisteren en maak oogcontact
- ❖ **Doen:** op ooghoogte praten
- ❖ **Doen:** wees geduldig, flexibel, vrolijk en geruststellend
- ❖ **Doen:** de persoon in het gesprek betrekken
- ❖ **Doen:** de persoon behandelen als de volwassene die hij of zij is
- ❖ **Doen:** wees gevoelig voor de omgeving
- ❖ **Doen:** richt op mogelijkheden
- ❖ **Doen:** zorg voor aanmoediging
- ❖ **Doen:** afleiding gebruiken als een hulpmiddel
- ❖ **Doen:** leer over het verleden van de persoon
- ❖ **Doen:** reageer op de gevoelens van de persoon in plaats van op de woorden

zij mag vooral
niet vergeten
mog lang te
leven, oma.

Vergeet dementie, onthou mens

Communicatie & Interactie

Niet doen

- ❖ **Niet:** oneens zijn, argumenteren of corrigeren. Ga niet in discussie
- ❖ **Niet:** vragen stellen die afhangen van iemands geheugen
- ❖ **Niet:** negatieve lichaamstaal en gezichtsuitdrukkingen gebruiken
- ❖ **Niet:** iemand als een kind behandelen
- ❖ **Niet:** ervan uitgaan dat de persoon met dementie het niet begrijpt
- ❖ **Niet:** een gesprek voeren in een lawaaierige omgeving
- ❖ **Niet:** focussen op onmogelijkheden
- ❖ **Niet:** praten 'over' of negeren van de persoon met dementie
- ❖ **Niet:** ervan uit gaan dat elke persoon met dementie hetzelfde is
- ❖ **Niet:** in hun persoonlijke ruimte komen maar ook **niet** bang zijn voor aanraking
- ❖ **Niet:** dingen persoonlijk opvatten

en als je met de
dochter over me
praakt, noem me
dan niet Dement.
Het is Clement.

Vergeet dementie, onthou mens